

„Edinost“

zabja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglast

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale do mači oglasti itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Nasvet rodoljubu rodoljubom.

Ne samo v srednjem, ampak tudi v novem veku notri do polovice našega stoletja so bile zaklade (zaklada = fundatio, zaklad = fundus) mnogo večje socialne vrednosti in važnosti, nego-li so dandanes. Tekom zadnjih petdesetih let se je oživilo lepše število novih ustanov (institucij) in zavodov, ki se svojimi pravili, sredstvi in cilji popolnoma nadomeščajo dotične zaklade iz prejšnjih časov. Uspehi teh novih ustanov celó močno nadkriljujejo vspehe omenjenih fundacij. Pomislite le na bolnišnice in siromake ter na na-čin, kako se je istim potrebna pomoč podeljevala nekdanj in kako se jim podeljuje dandanes!

Ali jedna vrst zaklad si je ohranila mnogo od svoje nekdanje vrednosti in važnosti: zaklade za nauke (šolske zaklade, zaklade šolskih štipendijev, štipendijske zaklade). Res je sicer, da dandanes v šolah (ljudskih, srednjih in visokih) uče učitelji (profesorji) na drž. oz. dež. stroške. Ali učencu (dijaku) je plačevati takse, ki so čisto prevelike in ne odgovarjajo duhu naše dobe. Knjige in druge, za nauk potrebne stvari so razmeroma drage. Dečku ali mladeniču treba, da se lepo, ali vsaj čisto in čedno oblači. Pomislite le, kako čudno bi bilo gledati bo-sonoga možičelja z zamazano srajco in raztrganimi hlačami, kako deklamuje Ovidijeve vzletne distihe! Dečku treba, da se dobro hrani, kajti to je gotovo: lačen človek bo morda mogel kopati zemljo, ali dobro učiti se — tega ne more! Dečku treba, da si kupuje po kako dobro knjigo, razun onih, ki so predpisane za šolo. Ni ga smešnejša bitja na svetu, nego je osmošolec na gimnaziju, ki temeljito zna grški in latinski, a o obči izobrazbi nima niti pojma. Mladeniču treba (ko je nekoliko dorasel), da zahaja v društvo, v gledališče itd. To je potrebno vsakomur, ki se pripravlja, da bo nekoliko let pozneje v izobrazbi nekoliko više, nego so oni, katerih delavna moč je v rokah: vsakomur, ki se pripravlja, da bo delal — z glavo!

Država daje — deloma — brezplačen pouk v javnih šolah — za vse drugo mora skrbeti dijak sam. Od todi prihaja, da so srednje in više šole nekak privilegij imovitnikov in bogatašev. Siromaci so jednako-pravni le tedaj, ako uživajo kak štipendij ali podporo.

Ta »jednakopravnost« obstoji danes in bo obstajala, po mojem menenju (če bo morda tudi manj kruta), dokler ljudje bodo — ljudje!! Zastonj bi zahtevali od države in vlade, naj izvede »jednakopravnost« v taki stvari, ako je ne more izvesti niti v kazenskih stvareh.... Sicer pa je iskrena spoštovanja vredna samo oni narod, ki se na krilih svoje lastne moči dviga na višine luči in slobode!

Naš narod v Istri (ta narod ljubim najbolj, ker največ trpi) je dobil — po dolgem vzdihanju in težkem bojevanju — hrvatski gimnazij v Pazinu. Sedaj pa je vzdihovanje in bojevanje skoro še večje, nego je bilo poprej, kajti učencev, zdravih in čilih na duhu in telesu, je, hvala Bogu, dosti, ali denarja, kruha... manjka!

Hrvatskega konvikta v Pazinu ni, da-si je veliki biskup Dobrila povedal svojo voljo....! Hrvatskega konvikta v Pazinu ni, da-si je pokojni biskup Feretić ostavil....! Hrvatskega konvikta v Pazinu ni, da-si se drugod zidajo »domovi«, hramovi, gledališča.... Prej bi morali skrbeti za stvari, ki so neobhodno potrebne, in potem še le za one, ki so samo koristne, a najzadnje za zabavne.... Narod se mora razvijati korak

za korakom, na naraven način: Beligrad ni poklican, da nadomesti Pariz, Zagreb ni poklican, da bi tekmoval z Dunajem in Milanom, Ljubljana ni poklicana, da reši vprašanje o liberalizmu in klerikalizmu.... Vsakdo naj živi svoji nalogi in naj dela po svoji moči. Najprej, o gospôda, treba narod rešiti — ustvariti ga!! Istra je nedeljiv del naše imovine, Pazin je srce Istre.... Skrbimo za Istro, skrbimo za Pazin! A vsi Hrvatje in Slovenci, ker Istra je neoddeljiv, integralen del naše hrvatsko-slovenske lasti. Kakor do take imamo do Istre vsi dolžnosti....!

Bodulija (kvarnerski otoki) ima že sedaj dostojno število štipendijev, Istra (v tužnem zmislu) jih nima, v primeri s potrebami Hrvatov, niti 1%. Skoro vse bodulske štipendije so ustanovljene od duhovnikov. Škof, župnik, ali kapelan, videči se že jako oddaljenega od zibel, a grobu jako blizu, se je vpraševal morda: »Naj-li zapustim sorodnikom, ali pa za sveto svrhu, za ustanovo? Sorodniki mi morda ne bodo hvaležni, morda se pooholijo, morda se pokvarijo.... Morda bodo razmetali, zapravljali.... Človek, ki je obogatel brez nauka, brez truda, ne da bi si bil razsvetlil glavo in srce, navadno je tritisočkrat huji, nego je bil poprej, v siromaštvu, v skromnosti.... Sorodnikom hočem zapustiti nekaj, ostalo pa za sveto svrhu, za oživitorenje ustanove — narodu na korist, vrednim ljudem na radost, ad majorem Dei gloriam, per omnia saecula saeculorum. Amen!«

V dotični odredbi (inter vivos ali mortis causa) je slobodno ukazati: da se štipendij more uživati samo na hrvatskem gimnaziju v Pazinu; čim se zgradi konvikt, da ima uživatelj (pod grožnjo, da drugače zgubi štipendij) stopiti v istega. Dočim je imel prej nakazanih 40 kron na mesec, dobival bo v konviktu samo toliko, kolikor mora plačati za svojo osebo, a preostanek bo služil za vzdrževanje drugega dijaka v konviktu, ali bo se stekal v blagajno konvikta na slobodno razpolaganje ravnateljstva. Ko pa dovrši gimnazij in prestopi na više šole, užival bo zopet ves znesek letnih odstotkov. Ako bi hrvatski gimnazij v Pazinu nehal obstajati, tedaj bi se štipendij mogel uživati na katerem drugem hrvatskem gimnaziju....

Kdor je ustanovil zaklado, ima pravico zahtevati, da se ista ustanovi pod njegovim imenom. In ker so zaklade večne osebe (§ 646 obč. drž. zak.), živel bo žnjimi tudi Vaše ime na veke... Zdravo in veselo!

I.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 3. novembra 1900.

Körberjev program. Minoli torek so otvorili na Dunaju shod industrijaleev. V obče presenečenje je došel tudi ministerski predsednik Körber, da spregovori o tej priliki — politični govor, nekakov program. Takoj uvodoma je zatrjal, da sedanja vlada ima jako razsežen gospodarski program. Vlada hoče s povzdiganjem gospodarskih sil blažiti politični prepir. S tem pa da nikakor neče ustvarjati nasprotstva med delom in politiko in ne zahteva, da bi se zapostavljalo možko mišljenje in narodno čutenje. Le blažilo naj bi produktivno delo obstoječa nasprotstva. Govornik si ne more misliti, da bi narodni prepir moral tako neugodno uplivati na skupno delo, toli važno za vse narode. Saj se celo države, ki so si navskriž v svojih političnih aspiracijah, bližajo gospodarski jedna drugi. Še le v sedanjem svojem položaju se vidi, koliko je Avstrija zamudila in zgubila v zadnjih letih. Njemu pa je dolžnost, da misli

tudi na bodočnost. Kako drugače bi bilo, ako bi naša industrija in trgovina mogla korakati vspešno z drugimi državami, ako bi si dobivali novih tržišč v drugih krajih sveta! To je bil zmisel gospodarskega programa vlade, da bi narodni boji ne zadrževali države v tekmovalstvu z drugimi državami na polju — dela. S tem noče gospodarstva pošiljati v boj proti politiki, ampak hoče političnim razpravam podati močan impulz.

Vedno se povprašuje: kaj hoče vlada, in ako hoče kaj določnega, zakaj se ne oklene tiste stranke, ki hoče ravno isto?

Na to odgovarja: vlada želi pridno, delujočo in krepko napredujočo ustavno državo in vse stranke, ki hočejo isto, so vladine stranke. Žal, da ne stremijo vse stranke — ne gledé na druga vprašanja, ki jih ločijo — k temu temeljnemu cilju. Mnogim so jezikovne in druge pravice više. Kako je vlada pripravljena spoštovati narodna čutenstva — seveda varuje interese države v njenem pravnem jedinstvu — je dokazala se svojimi jezikovnimi zakonskimi načrti! Ali, žal, da na teh načrtih ne vidijo ni jednega dobrega lasu. Parlament sam pa se še ni izrekel o njih. Vlada noče dopustiti, da se narodno vprašanje uredi drugače, nego se stališča zakona. S tega stališča sodi tudi obstrukcija. Tu gre za ustavne odnošaje, za zakonodajstvo, za kontrolo uprave, za vse, kar tvori življenje moderne države. Čim so začeli boji strank majati na temeljih države, se mora vlada postaviti pred-nje in jih braniti z vsemi sredstvi. Država mora stati nad strankarskimi strastmi. Taka nenavadna situacija zahteva krajino previdnost. V takih dneh skrbij, ki jih provzročajo politične zmešnjave, je vladi v veliko zadoščenje, ako more svoje znanje posvečati narodnemu gospodarstvu.

To je bistvena vsebina govora gospoda ministerskega predsednika. Nehoté se moramo vprašati, kaj je povedal? Mnogo lepega in vendar ne glavnega. Dokazal je pač, le to, da je mojster govora. Kar je govoril o škodah, ki jih provzročajo politične zmešnjave v gospodarskem pogledu, to je ne le sveta, ampak tudi jasna resnica. Da naši politični boji slabo uplivajo na gospodarski razvoj države, to spoznanje je menda splošna last, in res ni trebalo, da se je g. ministerski predsednik še le potrudil na shod industrijaleev, da dokaže — česar ne treba dokazovati. Tudi njegovemu B, to je povdarjanju potrebe, da se politični boji ublažijo, ne bo menda prigovarjal živ krst. Ali če je gospod Körber že rekel A in B, naj bi bil rekel tudi svoj C. Če je povdarjal, da politične zmešnjave slabo uplivajo na gospodarski razvoj, če je naglašal potrebo, da se politični boji ublažijo, potem pa naj bi bil povedal tudi, kako bi se dalo to doseči in kake korake misli storiti vlada v ta namen. S splošnimi trditvami, katerim itak nikdo ne oporeka, ni nič doseženo. On vidi velik kamen na široki cesti, po kateri naj bi hotel razvoj države, in ve tudi, da bi se moralo ta kamen odpraviti, ali dolžan nam je ostal povedati, kako misli vlada ta kamen zvaliti s poti. Kajti izjava, da se narodno vprašanje mora rešiti potom zakona, je vendar-le le zgolj fraza. Pa tudi tega očitanja ne moremo prihraniti gospodu Körberju, da je namigoval le na češko obstrukcijo, o nemški obstrukciji pa je molčal, kakor da je ni bilo nikdar; obešal je torej malo zločinko, veliki pa se — ni hotel zameriti!! Seveda, saj je vedel, da sede pred njim taki možje, ki so stebri — nemške obstrukcije. Njim se ni hotel zameriti in zato je obsojal le — češko obstrukcijo. To dejstvo priča, da vlada niti ne misli na tako rešenje narodnega vprašanja, ki bi bilo res rešitev, to je, vsestranski pravična. A baš način rešenja narodnega vprašanja bi moral biti prva

točka v vladnem programu! Gospod Körber je torej govoril lepo, je povedal marsikako pripoznano resnico, označal je svoj govor kakor programatiški, a vendar je povedal le toliko, da je njegova vlada v glavnem brez programa in se omeja menda na nado, da volitve prinesejo kakov — čudež!

Ali kakor pravi »Politik«, da je ta govor varijanta tiste znane: Se gibljem na vodi in čakam na veter!

Imenovanje Končnika. Z ozirom na dejstvo, da se obe stranki na Kranjskem prizadevata, da bi krivdo na tem imenovanju odvalili od sebe, opaža »Politik« povsem umestno: »Zdelo bi se nam, da imajo — obojni prav. Dokler slovenske stranke ne dosepejo do spoznanja, da se tedaj, kadar gre za skupne narodne interese, mora nehati cepčenje na stranke, bo vlada vsikdar pripravljena, da iz razpora sledečo slabost slovenskega naroda izkoristi za se!

Volilno gibanje. Štajersko. Slovensko politično društvo v Ljutomeru vabi na zborovanje dne 10. novembra dopoldne ob 10. uri v gostilni g. Ivana Vaupotiča v Ljutomeru, in dne 11. novembra popoldne ob 3. uri v gostilni g. Martina Slana pri sv. Juriju na Ščavnici.

Na obeh zborovanjih predstavljal se bo volileem kandidat za državnega poslanca v kmetijskih občinah, g. dr. Miroslav Ploj, c. kr. dvorni svetnik na upravnem sodišču na Dunaju. Rojaki, volilei, udeležite se v obilnem številu!

V Trstu. To je karakteristikon naših razmer: ako hočemo govoriti o volilnem gibanju, torej o političnem činu, moramo neprestano gledati v dvorano občinske uprave. Tam se dela jasno in oblačno politično vreme in se pripravljajo vspehi volitev!! Letos je fabrikacija volileev posebno v etvetju. Nedavno so si ustvarili kakih 400 novih volileev za III. kolegij, v kateri je stlačena — po kakem principu, tega res ne vemo — tudi naša okolica. Ta naša slovenska okolica ima kmetijske interese in dunajski parlament je sestavljen po načelu zastopstva interesov! V večjo čast in slavo tega načela menda pa je tako urejeno, da v III. kolegiju meščanski in trgovski interesi — da niti ne govorimo o narodnih interesih — duše kmetijske interese, to je, da meščanski glasovi skrbje za to, da kmetijski interesi naše okolice ostajajo brez zastopstva! Trst, pravijo, da je izven zakona. Temu primerno je tudi princip zastopstva interesov, na katerem principu sloni naše ustavno življenje, v Trstu doveden ad absurdum. Nedavno so jih imenovali 400 novih volileev, v zadnji tajni seji v sredo večer pa zopet blizu 50!! In tako dalje! Gott helfe weiter! In vlada?! Ti ljubi Bog — naša vlada, ta sedi na tistih višjih ozirih, kakor kokoš na jajcu in nima časa brigati se za političko — nemoralo.

Istra. Hrvatska stranka v Pulju je priredila v nedeljo dva sestanka: jednega v Pulju, jednega v Premonturi. Oba sta vspela prav lepo. Na prvega je došla tudi — družba socialistov. Jeden teh, tisti 20-letni fantalin in socialist Dorbić se je vel kakor fantalin, dočim je Kopač iz Trsta nastopil dostojno, in je imel zato popolno slobodo govora. Mož vidi lahko, da naša stranka v Istri ni tako grozno reakcionarna, marveč svobodoljubna, o čemer ga je mogel prepričati tudi govor dra. Laginje, ki je izjavil, da bo hrvatska stranka vsikdar za splošno in direktno volilno pravico!

Bosanske železnice. Po vsem, kar ste čitali o skupnih konferencah radi gradnje istrskih železnic je bilo soditi, da to pot zmaga avstrijska vlada in bo vsaj deloma zadoščeno opravičenim zahtevam Dalmacije. Kar

nas je te dni — kakor strela iz jasnega — zalotila vest, da je odločitev že padla — po volji Madjarov. Železnica Split-Bugojno da se ne bo zidala, pač pa da se popolni direktna zveza med Sarajevim in madjarsko železniško mrežo po železnici Brod-Sarajevo! To je bilo nemilo presenečenje! No, sedaj tolažijo z Dunaja doli, da ni nič res, da je odločitev že pala; marveč, da stvari stoje istotako, kaka so bile o zadnji konferenci.

Tržaške vesti.

Javni zborovanji priredi jutri politično društvo »Edinost« na Proseku in na Opčinah. Na Opčinah bo zborovanje v gostilni »pri Mičelu«, na Proseku v prostorih gostilne pri Lukši.

Opozarjamo, da zborovanje na Proseku je namenjeno tudi za Kontoveljce. Pričakujemo torej obile udeležbe toliko s Proseka, kolikor s Kontovelja. Istotako se nadejamo, da prihite jutri na zborovanje vsi zavedni Openci ter da se jutrnja in vsi naslednji shodi vzdrže na višini onega v sv. Križu.

Okoličani! Časi so resni, narodi po vsej Avstriji se pripravljajo, da bo svet žul njihov glas. Pripravimo se tudi mi, oglasimo se tudi mi! Svet naj izve, da smo tu, da zahtevamo svoja prava. Na javnih zborovanjih je primerno mesto, kjer se more oglasiti vsakdo. Združeni glasovi pa so glas — naroda.

Prihitite torej, prosimo vas, vsi, kar vas je zavednih, ki umete vso resnost in vso težo sedanjih bojev! Ker pa je med nami — in temu se ni čuditi ob razmerah, v katerih je moral živeti naš okoličan do današnjih dni — tudi takih, ki ne umejo resnosti sedanjega trenutka, je tem večja dolžnost zavednejim, da vabijo nezavedne na naše shode, kjer naj iskra žive besede vname tudi v njih sreih iskro samozavesti, spoznanja in skrbi — za lastno bodočnost. Vsakdo, bil to ali ono po svojem poklicu, mora in tudi more pomagati na tem delu, ako le hoče.....!

Vsi na delo!

Prazniki. Na praznik Vseh svetnikov je bilo še precej ugodno vreme. Neštete množice so romale na pokopališče. Promet z vozovi je bil najživahnejši. Tudi po vsej okolici je mrgolelo vse polno meščanov izletnikov. Drugi dan, na dan sv. Justa, pa je bilo, zlasti popoldne, skrajno neugodno vreme. Dež je lil neprestano. Slovesno službo božjo v baziliki svetega Justa je daroval prevzvišeni vladika. Isti je v kratki propovedi povdarjal, kolika čast je to naši katedrali, da je povzdignjena v baziliko, a kako je dosedaj dolžnost poklicanim činiteljem, da skrbijo za nje ohranjanje. (Bazilike so cerkve, ki uživajo neke posebne privilegije. Bazilike so dele v višje in nižje.)

Ponižno vprašanje. Iz Trsta nam pišejo dne 3. novembra 1900: Včeraj, na praznik sv. Justa, bila je v stolni cerkvi pontifikalna maša, katero je služil sam škof Andrej Marija Sterk. Med sv. mašo se je objavil papežev »breve«, s katerim je tržaška stolna cerkev povzdignjena na čast »bazilike«. Da je prevzvišeni pridigal italijansko, da se je papežev »breve« prečital samo v italijanskem jeziku, je povsem umljivo, saj od leta 1893 je stolna cerkev sv. Justa izključno »italijansko-katoliška«. Slovenci in Hrvatje tržaške škofije nimajo več stolne cerkve! Ali za sedaj pustimo to!

Jaz danes samo vprašam gospode pri listih »Amico«, »Riereazione« in drugih tržaških in italijanskih »katoliških, apostolskih, rimskih« listih (tako jih imenuje »papà Martin« v »Riereazione« 1900 št. 20 str. 233), — da povedo — upam, da ne bodo tajili in zavijali — **v katerem jeziku so peveci med včerajšnjo pontifikalno mašo peli »offertorium«?** Za danes konstatiram samo to, da sem natančno opazoval znanega sladkozavitega kanonika. Bil je videti angeljsko-sladko zamaknjen, njegov obraz je sijal same radosti, bil je — kakor bi se izrazil njegov »papà Martin« — »contento come una pasqua«, ko je poslušal znane sladke glasove, prihajajoče s pevskega kora. Mogoče, da so prišli novi dekreti iz Rima (saj zadnja leta tam čisto menjujejo dekrete), ali so pa tržaški »reformatorji« stare dekrete za praznik sv. Justa suspendirali! Za danes pika. Torej prosimo za točen, odkrit odgovor, oziroma pojasnilo!

Mestni svet tržaški je imel v sredo svojo XX. javno sejo. Predsedoval je župan dr. vitez Sandrinelli; vlado je zastopal namestništveni svetovalec Viljelm pl. Jettmar; navzočih je bilo 36 svetovalec.

Ko so prečitali in odobrili zapisnik zadnje seje, je podal svetov. Benussi, kakor predsednik upravnega sveta mestne planarne, pojasnila o vprašanju razsvetljevanja proseške ceste do trdnjave Kresič, katero vprašanje je bil v zadnji seji sprožil svetovalec Dollenz. Svet. Benussi je rekel, da bi v to svrhu bilo potrebnih 15 svetilnic druge vrste, kar bi stalo na leta 703 krono, dočim bi stroški napeljave znašali 11.800 K.

Svet. Dollenz se je zahvalil na brzih objasnilih ter opomnil, da so v sporedu del za šestletje ti stroški proračunjeni na 9000 K. Izrazil je menenje, naj bi se postavilo samo 10 svetilnic ter s tem nekoliko prihranilo. Opozarjal je, da je omenjena cesta sila važna, ker ne vodi samo na Prosek, ampak tudi — v Rim (Veselost), ter ima zelo živahen promet z živili. Za staro cesto na Opčine se je poskrbelo z osvetljavo; govornik ne more razumeti, zakaj naj bi bila proseška cesta, ki je ni manj važna nego openska, v temi.

Svet. Benussi je opomnil, da bi se stroški, če postavijo samo 10 svetilnic, znižali le za 300 kron. — Svet. Dollenz si pridržuje pravico, da stavi primeren predlog o razpravi o izrednih izdatkih. — Na pombo g. Verneke, da je možno staviti ta predlog tudi o poglavju »krajna policija«, je svet. Dollenz predlagal, da se za osvetljavo proseške ceste stavi v proračun in sicer za napeljavo cevi 11.800 kron in za stroške osvetljave 703,20 kron.

Svet. Rascovichu se zdijo stroški previsoki; isti trdi, da je stara openska cesta živahnejša od proseške. (Svet. Dollenz kliče: Manj živahna!) Omenja tudi, da nikjer na svetu ne razsvetljujejo glavnih cest.

Svet. Dollenz upa, da opozicija podpredsednika ostane brez utisa na mestni svet. Naglašja, da je na proseški cesti trikrat toliko prometa, nego na stari openski. Sicer pa se nadeja, da se bodo tudi zasebniki posluževali nove napeljave ter tako zagotovili nekoliko dohodkov. Prosil je mestni svet, naj sprejme njegov opravičeni predlog.

Svet. Mazorana je za to, da se ne glasuje razdeljeno; kajti zgoditi bi se utegnulo, da bi potem odobrili samo ene izdatke.

Svet. Dollenz: Brez cevi so svetilnice nepotrebne! (Veselost.)

Župan je dal predlog g. Dollenza na glasovanje ter je bil isti sprejet z 19 glasovi proti 17. Svet. Dollenz se je zahvalil.

O čitanju proračuna, III. poglavje: »vodnjaki in vodovodi« je svet. dr. Rybář ponovil svoj predlog glede »kala« v Lonjerju, o katerem se zadnjič ni moglo glasovati, ker ni bilo več navzočih dovolj svetovalec. Govornik je naglašal, da je sam magistrat že večkrat izrekel, da je voda v tem kalu slaba in škodljiva, da se je obljubilo storiti kaj v tem oziru, a storilo se ni ničesar. Stroški poprave so bili v delih za šestletje proračunani na 7000 kron. Predlog dra. Rybářa je propadel.

Svet. dr. Gregorin je predlagal, da je naložiti »delegaciji«, da po zaslišanju menjenja zdravstvenega odseka izda potrebne naredbe, da se popravi »kal« na Kontovelju. Naglašal je, da je leta 1884., za časa kolere, na Kontovelju radi slabe vode znašala umrljivost 10%. — Sprejeto.

Svet. Goriup je omenjal velikih stroškov, ki jih ima občina vsled dovajanja vode v okolice; boljše bi bilo, če bi v posamičnih vaseh napravili vodnjake. Predlaga ustanovo letnih 10 nagrad po 200 kron posestnikom v okolici za gradnjo vodnjakov.

Svet. Rascovich je za ta predlog, vendar hoče poprej slišati menenje tehnikov ter predlaga, da se predlog izroči v poročanje odseku za nabavo vode. Svet. Goriup se je pridružil temu predlogu. — Po pompi svet. Luzatta, da so se že dajale take nagrade, opaža svet. Goriup, da so bile premajhne (25—30 gl.) ter da se je o razdeljevanju nagrad gledalo na politično barvo prosilcev. — Predlog Rascovich Goriup je bil sprejet.

Svetovalec Dollenz je predlagal gradnjo vodnjaka na Trsteniku za 2000 kron stroškov. Svet. Rascovich je zahteval menenje tehničnega urada. Svet. Lorenzutti je izjavil, da je tak vodnjak živa potreba. Svet. Dollenz je rekel, da Trsteničani prosijo že 10 let za tak vodnjak ter da morajo daleč hoditi po vodo. — Svet. Cesare je toplo priporočal predlog, ki je pa vključ temu propadel.

Predlog svet. Rascovicha, naj tehnični urad poroča o odstranjenju vodnjakov

na trgu Sv. Frančiška in na trgu pred veliko vojašnico, je bil po priporočilu svet. Dollenza sprejet.

Svet. Dollenz je predlagal, naj se cesta Trstenik-Opčine sprejme v občinsko oskrbo. — Predlog je propadel.

Svet. Vatrovec je priporočal, da se takozvana Krevetinova cesta (iz Kolonje v Konkonel) popravi. Ista se nahaja v žalostnem stanju.

Seja se je pretrgala ob 8. uri in pol. Temu je sledila tajna seja.

Poročilo o predzadnji seji v torek nam je še nekoliko popolniti:

O točki XIV. lokalna policija, se je svetovalec Dollenz še posebno pritoževal, da v Barkovljah nimajo javne kopelji. Mestni fizik Costantini je odgovoril, da je že izdelan neki projekt, ali da se še ne ve, na katerem mestu bo ta kopelj. Glede javnih pralnic je isti svetovalec opozoril, da je že leta 1895 storjen in leta 1898 »novi« odobren sklep, da se v Barkovljah in v Rojanu prirede javne pralnice. Ali še danes čakamo na izvršenje tega sklepa. Mestni fizik dr. Costantini je pojasnil, da je stvar skoro dozorela in da čim prej predloži mestnemu zboru potrebne nasvete.

O točki »javna razsvetljava« je svetovalec Dollenz opomnil, da so že leta 1895 sklenili, da se na stari cesti na Kontovelj postavi nekaj svetilnic in so temu nasvetu pritrili tudi leta 1898. Enako tudi za takomimeno »seala santa«. Zahteval je torej, na se z denarjem, ki je na razpolago za prihodnje eto, izvrši ta sklep.

Prvi dan dobe za reklamacije je bil danes. Poročajo nam, da je prostor v via Nuova (kjer se je vedno volilo) velik, ali, ker so zaprta vsa vrata okolo te dvorane in je vstopati skozi napol zaprto vežo, se je bati, bo mnogo takih, ki opuste reklamiranje, ne vedé za uhod! Vsakdo naj gre torej v vežo, kjer je uhod v dvorano določen za reklamiranje. Reklamanti za V. kurijo naj, če le mogoče, prinesejo s sabo kako službeno listino, dokazujejo starost dotičnika, in pa potrdilo hišnega gospodarja, ki dokaže, koliko časa že je stranka v Trstu, oziroma v dotični hiši.

Oni, ki so večkrat menjali stanovanje, naj se obrnejo do policije, kjer vdobé potrdilo o njih bivanju v Trstu. Vsa taka in enaka potrdila, tikajoča se volitev, so prosta kolekov.

Poziv. Danes je začela doba za reklamiranje in bo trajala do prihodnje sobote dne 10. t. m.

Pozivljamo še enkrat vse one, ki so prekorajčili 24. leto in ki prebivajo vsaj 6 mesecev v Trstu, naj ne zamude časa za reklamiranje volilne pravice za V. kurijo. One pa, ki plačujejo kak davek od trgovine ali obrti, kakor tudi one, ki plačujejo vsaj 8 K osebnega dohodninskega davka, opozarjamo, naj reklamirajo volilno pravico za V. in IV. kurijo.

Kedor ne more iti sam v ljudsko šolo v via Nuova, naj gre v »Delavsko podporno društvo«, kjer je nastavljen uradnik političnega društva »Edinost«, ki ukrene vse potrebno.

Pozor volilec! Danes zjutraj smo poslali našega zaupnika, naj pogleda, da-li je vpisan v volilne liste nekdo, ki je že zadnjič volil v V. kuriji in ki bi moral sedaj voliti tudi v IV.

Dotičnik ni vpisan ne v eni ne v drugi! To smo povedali, ker je mnogo takih, ki pravijo: Jaz ne grem gledati, ker sem gotov, da sem vpisan, kakor sem bil tudi zadnjikrat!

Ne zanašajte se na nikako okolnost, ampak pojdite in pogledajte!

Imenovanja. Namestnik je imenoval oficijala Dominika Faè adjunktom pomožnih uradov, kancelista Rudolfa Kregau-a in Frana Iggela oficijaloma, titularnega orožniškega stražmojstra Josipa Crivicchia in računskega podčastnika 97. pešpolka, Mihaela Vončina, kancelisti pomožnih uradov tuk. namestništva.

Srbski konzul v Trstu. Iz Belegrada javljajo, da je bivši profesor kazenskega prava na tamkajšnji veliki šoli, Svetislav Stanojević, imenovan generalnim konzulom v Trstu.

Jan Kubelič priredi v gledališču »Rossetti« dva koncerta in sicer dne 7. in 11. t. m. Vspored priobčimo svojedobno.

Ne pustite se slepiti! S Proseka nam pišejo: Veste, zakaj se nekateri nevedneži ne upajo reklamirati volilne pravice? Zato, ker jih izvestni slepilec begajo, da bodo morali

potem sami plačevati za bolnišnico in da ne bodo več vsprejeti v mestno ubožnico. Par prodancev je, ki tako dražijo poštene, ali nevedne ljudi.

Ljudje božji, to vse ni nič res! Strašijo vas, ker vedo iz stare skušnje, da se daste strašiti! Zato vam kliče mo: ne pustite se slepiti!

Letos se je bil dogodil slučaj, da se je neki Brišček poškodoval na delu. Prepeljali so ga bili v bolnišnico in stroške je plačevala zavarovalnica. Ko pa je ženi njegovi prišel račun za zdravlila, je šla k našemu komisarju prosit, naj bi jej napravil ubožni list. On pa jej je odgovoril, da ne more tega storiti, ker njen mož da je posestnik in volilec! S tem, da je volilec, da je izključen iz liste ubožnih.... Ergo: ljudje naj ne bodo — volilec, pa bodo uživali vse udobnosti. Take migljaje s kolom daje neukemu ljudstvu tudi naš gospod komisar!! Je-li prav tako, da se bodo ljudstva meri po — političnem prepričanju dotičnika?! Občina mora skrbeti za svoje ubožce, ne glede na to, ali dotičnik pripada tej ali oni stranki, tej ali oni narodnosti! Grdo je, ako javni organi v vršenju svoje službe delajo razlike med pripadniki raznih strank, ali naravnost neodpustno je, ako mora — revež občutiti politično in narodno mišljenje dotičnega javnega organa!...

Burski dobrovoljci na povratku iz Afrike. Minolo sredo je došlo v Trst s parnikom »Styria« 380 dobrovoljcev, ki so se bojevali v vrstah Burov. Večina teh so Nemei, potem je bilo severnih in južnih Amerikanov, Italijanov, Francozov in Holandcev. Večina njih jih je že odpotovalo v domovino, le nekaj južnih Amerikanov je prosilo, da bi smeli par dni ostati tukaj, kar jim je redarstvena oblast tudi dovolila. Dobrovoljci so uverjeni — kakor nam je pripovedoval eden njih —, da bo gverilja trajala še dolgo in da bodo imeli Angleži še mnogo, mnogo posla. Mnogi njih se hočejo baje zopet vrniti v južno Afriko in sprosteti seboj še drugih novih dobrovoljcev. Sedaj da imajo Buri še vedno kakih 20.000 mož razdeljenih v mala krčila.

Štiri dobrovoljce so redarstveni organi aretirali, ker so na sumu, da so anarhisti. Goli slučaj je seveda, da so vsi štirje — Italijani. Jednega njih so izročili sodišču, druge pa spremijo lepo do italijanske maje.

O ravnopravnosti na železnicah. Hotel sem odposlati nekaj blaga po drž. železnici. V ta namen sem bil šel dne 27. t. m. po oddajni list k blagajni državne železnice na južnem kolodvoru. Zahteval sem takega s slovenskim tekstom, kar pa se mi je jako slabo izplačalo. Eden uradnikov mi je rekel z jeznim obrazom, naj se obrnem do vodstva železnice, ako hočem kaj takega zahtevati! Potem se je obrnil do drugih uradnikov, katerim je očividno pripovedoval o moji čudni zahtevi. Na to je prišel neki drugi uradnik, ki mi ni na bolj — delikaten način dopovedal, kako mislijo oni o mojem zahtevanju. Rekel je, da se čudi, kako morem kaj takega zahtevati v — Trstu! To da je drzno in neumno! Apostrofiral me je tudi, da-li hočem blago nesti v Škofjokoko?! Hotel me je menda ostrašiti, da ne bodo več vsprejemali mojega blaga, ako bi stavil take zahteve, češ, da bi jim trebalo posebnih ljudij, ako bi hoteli ustrezati takim zahtevam.

Jaz sem mu odgovoril, da se pritožim na kompetentnem mestu. Menite pa, da je to kaj vplivalo nanj? Kaj še?! Rekel mi je, da naj le grem, kamor hočem, da se me nič ne boji. In — smejal se je.

Vprašam višo drž. žel. oblast, da-li ona daje direktivo za tako postopanje nje podrejenih organov na južnem kolodvoru, dočim se na kolodvoru pri sv. Andreju vendar drugče postopa se slovenskimi strankami?! Mišlim da med postajo pri sv. Andreju in nje oddelkom na južnem kolodvoru vendar ne bo toliko razlike, kajti stranke, ki se poslužujejo tu in tam, so blizu iste. Da ne bo takih ne-ljubih dogodkov, naj vendar enkrat preskrbijo tiskovin se slovenskim tekstom! Uradnike pa naj pouče, naj bodo s strankami vsaj — uljudni in naj se ne vedejo tako provokatorično! Slovenski trgovci pa naj se ne dajo oplasiti. Zahtevajo naj tiskovine v našem jeziku, da se gospodje — privadijo takim zahtevam! Trgovce.

Novo! Pišejo nam: Minoli teden smo pokopali Ivana Zenko, ki je bil člen obrtniškega društva pri sv. M. M. spodnji. Na krsto sta bila položena dva krasna venea s trakovi v narodnih barvah.

Na željo sorodnikov je bil pokojnik pokopan na mestnem grobišču, mesto na škedenjskem.

Ko je gospod župnik Kavalič dovršil običajne pogrebne obrede, smo verniki pričakovali navadne Očenaše, ali — zastonj!

Pri nas v Škedenju je starodavna navada, da občinstvo moli za duhovnikom več očenašev za dušo pokojnega — kar je gosp. Kavalič opustil o tej priliki. Mari se je bal, da bi s slovensko molitvijo ne užalil »verne« lahone?!

Imenovanje v poštni stroki. Cesar je imenoval — kakor smo že javili — poštne sv. Pavla Garimbortija v Trstu višjim poštним svetnikom ter podelil pošt-nemu svetniku Viktorju pl. Heydenbergu v Trstu naslov in značaj višjega poštne sv. svetnika, osvobodivši ga pristojbine.

Vse v imenu — kulture! Pišejo nam: Dne 22. t. m. sem bil šel se svojo ženo po istrski cesti, ki vodi mimo šole. Moja žena je nosila par jerbason napolnjenih z raznimi stvarmi, namenjenimi na trg. Ob cesti je stalo par istih znanih — junakov na nekem vozu. Jeden teh je brez vsacega povoda, meni nič tebi nič, zagrabil za jerbason, da bi jih potegnil ženi z glave. Komaj in komaj je žena pridržala, da ni pačlo tja po cesti vse skupaj. Jaz sem hodil bolj zaidej. Ko sem videl to grlo početje, sem prihitel in sem jim povedal, kakor se je spodobilo. V odgovor je eden onih junakov skočil z voza ter mi začel groziti. Jaz pa sem mu rekel, da le assasini napajo ljudi po cestah, ne pa pošteni ljudje. On pa je začel mahati z rokami, in breati z nogami, kakor da me hoče pobiti na tla. Na srečo pa me ni mogel zadeti in je še o pravem času pritekel redar, ki je napadalec aretiral. Ko so ga zaslišavali na zapi-snik, ni hotel nič vedeti, kdo je zagrabil za jerbason, da-si so bili vsi skupaj. No, dotičnik je potem kmalu sam prišel in je začel do-godek opisovati tako, kakor da ni bilo nič. Policijski nadzornik pa je bil drugačnih misli; menil je marveč, da to je že nekaj, ako se mirne ženske napada po ulicah, in je velel, naj oba junaka odvedejo v arest. Za sedaj sta na slobodi, dokler ne pride dan razprave, ki jima prinese zaslužen plačilo. Vážen moment na tem dogodku je, da sta oba napadalec italijanska podanika!: Ti nemili gostje iz sestrane Italije nas za-lijo v jednomer — baje v imenu kulture; jemljejo našim ljudem kruh iz-pred ust — menda tudi v imenu 2000-letne kulture; na-padajo uboge ženske na javnih cestah, po-dobno, kakor da so kje tam doli — v Abrucih! Mi pa naj bi take ljudi nosili na svojih rokah!

Dobro mu je zasolil! V nekem ve-likem obrtnem zavodu delata med drugimi dva delavca, eden je Slovenec, drugi je Lah. Nekega dne je prišel Lah k Slovencu in mu je rekel: »Slišal sem, da vi Slovenci mislite voliti dra. Rybáča državnim poslancem ra V. kurijo. Ta gospod pa je poznan kakor za-grizen Slovenec, zato bi ga ne smeli vo-liti, ako hočete, da postanemo — vsi eden (uniti). Drugače se bomo klali še nadalje kakor do sedaj!« — Naš delavec je odgo-voril tako-le: »Naš kandidat je eden naj-zmernejših ljudi na svetu, gotovo pa boljši od vseh vaših mož. Ako pa hočete, da na-stane mir med nami, dajte nam šole, katere prosimo že 17 let, in skr-bite, da zadobimo vse narodne pravice kakor jih imate že vi Ita-lijani! Drugih pogojev ne sprejemmo, ker vemo, da je vam le na tem, da zmagate ter pokažete svetu, da nas Slovencev ni tukaj! Vaša žaljenja od zadnjih volitev so nam še predobro v spominu, zato recimo »Amen« v tem vprašanju!«

Tako odgovarjajo naši delavci na siren-ska vabila naših nasprotnikov in tako je — prav! Dajte nam naše pravice, potem postanemo »vsi eden«, drugače — nikdar!

Sadovi »politike« župnika Hrovatina. Včeraj sta dva slovenska delavca prestopila v pravoslavno vero!!

Električni tramway. Tramway družba je ugodila želji občinstva ter razširila vožnjo vozov za Barkovlje tako, da isti sedaj vozi-jo po progi: trg Negozianti-Corso-Chiozza-Bar-kovlje in narobe. Za vso to progo so ve-ljavni isti vozni listki. Na progi trg Nego-zianti-Chiozza in narobe se vozovi ustavljajo le na postajališčih: borzni trg, ulica Sv. An-tona in lesni trg. Na barkovljanskih vozovih je dobiti prestopne vozne listke le za progi kolodvorski trg-Chiozza ali kolodvorski trg-trg Negozianti.

Aretiranje. Včeraj so aretirali tukaj na zahtevo tukajšnjega turškega konzulata 50-1. trgovca Aristida Canelosa iz Prevese zaradi goljufije.

Desertérja e. in kr. vojne mornarice, vrnivšega se iz Pernambuca, so izročili včeraj vojni oblasti.

«Smrt v zaporu». Mož, o katerem smo nedavno poročali, da je umrl v zaporu v ulici Tigor — o tem slučaju je bilo tudi govora v mestnem svetu — je bil 36-letni dninar Anton Flego iz ulice Molin a vento.

Roparski napad. V sredo zvečer ob 11. uri je prišel na policijo neki Jurij Kirchhoff, z ovadbo, da se mu je, ko je odpiral hišna vrata (u. Belpoggio št. 1), približal neki lopov, ki ga je vprašal, koliko je ura? Hkratu pa je lopov pograbil po verižici in uri. Kirchhoff je sicer zagrabil napadaleca za roko, ali isti ga je udaril v desno nogo in se je tako osvobodil in zbežal z — uro vred.

Umrljivost v Trstu. Od 21. okt. do včevši 27. okt. je umrlo 45 moških in 23 ženskih, skupaj 71 oseb, proti 85 v isti dobi lanskega leta, in sicer 19 starih do 1 leta, 7 do 5 let, 6 do 20 let, 3 do 30 let, 8 do 40 let, 10 do 60 let, 14 do 80 let in 4 nad 80 let. Povprečna umrljivost tega tedna znaša 21.8 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 13, bolezn v sopilih v 6, enteritis v 0, legar v 2 slučajih, škrlatica v 0 in krup v 4 slučajih.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 31.1, ob 2. uri popoldne 17.5 C°. — Plakomer ob 7. uri zjutraj 767.2 — Danes plima ob 6.40 predp. in ob 7.18 predp.; oseka ob 0.32 predpoludne in ob 1.12 popoldne.

Dramatična predstava »Mlinar in njegova hči« izpadla je v četrtek v Škedenju sijajno. Poročilo bo sledilo; opozarjamo pa na jutrajšjo predstavo v Barkovljah. Kdor le more, naj se je udeleži; gotovo mu ne bo žal! Začetek ob 5. uri.

Slovenska trgovska šola. Tukajšnji trgovski pomočniki ustanove trgovsko šolo, za sedaj z naslednjimi predmeti: knjigovod-stvo in menično pravo, računstvo, korespon-denca in slovenščina. Predavanja bodo vsako nedeljo od 3. do 5. ure popoldne v pro-storih slovanske čitalnice, ulica S. Francesco št. 2. Začetek tečaja jutri v nedeljo, 4. no-vembra.

Vesti iz ostale Primorske.

× Krstić pod — ključem. Iz Opatije pišejo »Naši Slogi«, da so Krstića dne 31. oktobra deli pod ključ, ker se proti njemu vodi nova preiskava radi neke slepa-rije. Nastaje vprašanje, pravi rečeni list, ko-liko časa ostane Krstić v preiskavalnem za-poru. Ker stanuje na Reki, bi bil že to raz-log, da enkrat obračunajo z njim na naš! Pravice. Obdržati bi ga morali v zaporu ne le radi nevarnosti bega in dogovora s pričami, ampak tudi zato, ker se je večkrat pohvalil, da ima na državnem pravdnistvu v Trstu močnih prijateljev.

Ob enem doznajemo mi, da so italijan-ski prvaki iz Voloskega prihiteli na državno pravdnistvo v Trst in na višje deželno sodi-šče beračit za Krstića, da bi ga izpustili iz zapora. Ali Kristan še veruje, da je Krstić so-cijalist?!

× Iz Opatije. Poslednji imenik gos-tov izkazuje od 1. septembra t. l. 1874 strank z 3225 osebami. Od 18. do 28. m. m. je na novo prišlo 267 oseb. Dne 31. m. m. je bilo v zdravilišču 664 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* Odlikovanji Častno svetinjo za štiri-desetletno zvesto službovanje sta — dobila vpokojeni dež. šolski nadzornik kranjski, dvorni svetnik g. Josip Šuman in nad-učitelj g. Janko Škrbine v Višnji gori.

* Vspehi igre »Mlinar in nje-gova hči«. Ta Raupachova igra je menda pač najpopularnejša izmed vseh enakih del in menda se je komaj kaka gledališčna pred-stava ponavljala tolikokrat in na najrazličnejših odrih, ne da bi količjak zgubila na svojem vspehu, kakor ravno »Mlinar in njegova hči«, ki še po sto letih napolni gledališča do zadnjega kotička. Letos je moralo več stotin ljudi odditi iz ljubljanskega gledališča, ker ni bilo pro-stora. Vsed tega bodo predstavo ponovili v nedeljo popoldne.

* Medveda ustrelila sta dva lovea v lovskem okrožju župana Antona Ponuda

v Starem trgu. Kosmatinec, na katerega so nepričakovano naleteli o lovu na srne, tehta 87 kg.

* Šest novih modernih cest so napravili v Ljubljani tekom minolih petih let.

* Umrli je v Draždanah princ Jurij Schönburg-Waldenburg, generalni adjutant saksonskega kralja, posestnik fidejko-misov Lož in Šneperk na Notranjskem. Star je bil 73 let.

Umetniško razstavo v Ljub-ljani je obiskalo od 15. septembra do zaključka razstave 5056. oseb.

Brzjavna poročila.

Cesar na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 3. (K. B.) Cesar je prispel danes v jutro v Gödölö.

Sultanov dar carju.

CARIGRAD 3. (K. B.) Sultan je po-slal carju Nikolaju ruskemu tri arabske konje najčistejše arabske pasme.

Deficit v srbski narodni banki.

BELIGRAD 3. (K. B.) Mihajlo Ilić, eden izmed blagajnikov tukajšnje narodne banke je včeraj zbežal v inozemstvo. Govori se o deficitu nad 150.000 dinarov.

Odlikovanje pl. Dipaulija.

DUNAJ 3. (Priv.) Glasom »Vaterlanda« je papež podelil baronu Dipauliju veliki križ reda sv. Gregorja.

Špansko ministerstvo.

MADRID 1. (K. B.) Admiral Ramos Izquierdo je imenovan ministrom za mor-narico.

Angleško ministerstvo.

LONDON 1. (K. B.) Uradoma javljajo. Ministerstvo se je sestavilo tako-le: Salisbury predsednik in hranitelj pečata; Retchie za notranje stvari, Lansdowne za zunanje stvari, Brodriek za vojno, Selborne za mornarico.

LONDON 2. (K. B.) Razven v »Daily Telegraphu«, ni opaziti v novinah navduše-nja o imenovanjih v ministerstvu. Tudi, kjer jim pritrujejo, je hvala medla. Najbolj še ugaja imenovanje Brodrieka.

Gibanje karlistov na Španskem.

PARIZ 3. (K. B.) »Agence Havas« jav-lja iz Madrida: Pri markijih Serrallo in Cas-sasola so bile hišne preiskave. Vsi karlistiški klubi so zaprti. Zaplenili so več listin, ki do-kazujejo razsežno organizacijo karlistiškega gibanja. Tudi v pokrajinah so zaprli mnogo oseb, ki so znane za karliste. Več takih oseb izženejo iz dežele. V nekaterih farmah v Ka-taloniji so našli mnogo orožja.

Vstaja na Kitajskem.

LONDON 2. (K. B.) »Standard« jav-lja iz Shangaia z dne 31. oktobra: Uradna kitajska brzjavka iz Lingafuja javlja, da je princ Tuan v obleki budhističkega meniha zbežal v Mongolijo ter da se misli pridružiti Lamam.

LONDON 2. (K. B.) »Standard« jav-lja dne 30. oktobra iz Tientsina, da so imeli zavezniki od Paotigfu-ja proti severju bitko z bokserji, katerih je padlo 21.

LONDON 2. (K. B.) Listi javljajo iz Shangaia z dne 30. oktobra: Včeraj se je z obzidja »prepovedanega mesta« streljalo na dva ameriška častnika, ne da bi ju bili ranili. Napadalec so utekli.

LONDON 2. (K. B.) Listu »Times« javljajo dne 31. oktobra iz Shangaia: Gla-som kitajske vesti sta Liu-kün-yi in Čang-Čing-Tung poslala dvoru spomenico, v ka-teri prosita, da se kaznuje prince in mini-stre, ki so podpirali bokserje, ker je si-er obstanek države v nevarnosti. Čang da je dobil ukaz, da se poda nemudoma v Pe-king.

LONDON 2. (K. B.) »Morning Post« piše, da je Nemčija od smrti poslanika pl. Kettelerja sem v pogovarjanjih s Kitajem zavzemala prvo mesto. Sprjaznila se je z Rusijo, ne da bi s tem razžalila Anglijo, ter pridobila Anglijo, ne da bi vzbudila ljubo-sumnost Rusov. Tako da si je Nemčija ostala v zunanji politiki zvesta v dveh glavnih smereh. Grofu Büllowu da ne more niti naj-strožja kritika do živega.

LONDON 3. (K. B.) Jutranji listi jav-ljajo iz Pekinga z dne 31. oktobra, da se je grofu Walderseeju predložilo smrtne obsodbe kitajskih uradnikov, aretiranih v Paotingfu-u. Kitajske čete podpirajo Francoze o straženju vhodov v Paotingfu.

LONDON 3. (K. B.) Brzjavka v listu »Daily News« iz Shangaia pravi, da je gla-som vesti iz Singanfu dvor dovolil, da prinei, ki so bili nedavno zaradi podpiranja bokser-jev degradirani, smejo nadalje sprejemati svoje

plače. Z ediktom z dne 17. oktobra so bili za predsednike osrednje uprave in uprave državnih dohodkov imenovani Mandžui ki so znani reakcionarji.

NEW-YORK 1. (K. B.) Iz Tienčina brzjavljajo danes: Včeraj je v Yangtsunu več francoskih častnikov zasedlo voz nekega posebnega vlaka, namenjenega, da prepelje 14. ameriški polk v Tongku. Francozi niso hoteli zapustiti voza, na kar jih je dal polkovnik Dagett s pomočjo straže siloma odstraniti. Francoski častniki so bili vsled tega zelo razburjeni ter so zahtevali objasnil.

PARIZ 2. (K. B.) »Agence Havas« javlja dne 31. oktobra: Poslaniki proučujejo nadalje predloge, ki jih hočejo staviti Ki-taju. Predloge Francije so vsprejeli končno. Končno noto izroče kitajskim pooblaščenecem še le čez nekoliko tednov, ker treba poprej med posamičnimi kabineti doseči sporazum-ljenje. Zvezne čete čistijo nadalje deželo od bokserjev. Neki francoski oddelek je trešil od Paotingfua proti jugu na ustaše ter je bilo o tem 12 Francozov ranjenih. Sovražnikove zgube so bile velike. Vasi so zažgali. Med-narodna komisija je velikega zakladnika v v Paotingfuu in nekega kitajskega polkov-nika obsodila v smrt; obsodbo izvrše te dni.

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje-malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za jesen in zimo in sicer: suknjo za moške in ženske obleke, flanelo, perkal za obleko in bluze v najnovejšem risanju, barvan in bel barhent, piket za perilo, maje od volne in bombaža, odeje s podvleko ali volne itd. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prti; bela in barvana zagrinjala na meter ali izgotovljena.

Drobniarje za krojače, kitaičarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naroče za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za državne znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cenj. odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najuljudneje

M. Aite.

Gospica

vešča tudi nemškega jezika in z lepo pisavo se sprejme v neko trgovinsko pi-sarno. Naslov se izvè pri upravi »Edi-dinosti.«

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-vrstnih naročil v vso to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Slovenska družina

oddà lepo odičeno sobo za jedno ali dve osebi. Ako želè tudi domačo hrano. Ulica Farneto št. 12, I. n.

Zaloga

olja in kolonijalnega blaga.

Podpisani ima čast javiti slavnemu občinstvu, da ima v

ulici Ghega št. 11. v Trstu

veliko zalogo od navadnega do najfinjšega olja, kisa, mila, kave, sladkorja, riža itd.

Bogat izbor mila za perilo. Pro-daja na drobno in na debelo ter prev-zema poštno pošiljatve od 5 kg. naprej proti povzetju.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča udani

Alojz Trevisan.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obu-

vála za gospode, gospe in otroke

Posne naročbe se izvrše v tistem dnevu.

Odpošiljatev je poštnine prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno

ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

„Viktorija“ moderci

za gospe in gospice

po 50, 70 nč., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-50, 1-80, 2-20, 3-—, in 4-20

Velik izbor

vseh predmetov za pomlad in leto.

volneno blago, perkal za obleke in srajce, cefir in oxford, lawn-tennis, satinets gladki, tiskani in mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in kinčanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih specijalitete vsake vrste, rokovic iz svile, niti in kože, dežnikov.

Velik izbor

perila dobiva se v manufakturnej zalogi

JAKOBA KLEMENCA

V TRSTU, — ul. Sv. Antona št. 1. — V TRSTU

Na zahtevanje

odpošljejo se uzorci z dotičnimi cenami pošt. prosto

Veliki krah!

New York in London nista priznala niti evropski celine ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klingo;
 - 6 komadov ameriških pat, srebrnih vilic iz enega komada;
 - 6 kom. amer. pat, srebrnih jedilnih žlic;
 - 12 kom. amer. pat. srebrnih kavskih žlic;
 - 1 komad ameriškega patent. srebrna zajemalnica za juho;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mesko;
 - 6 kom. ang. Viktorija čašic za podklobo;
 - 2 kom. efektivnih namiznih svečnikov;
 - 1 komad cedilnik za čaj;
 - 1 kom. najfin sipalnice za sladkor.
- 42 komadov skupaj samo gld. 6.60. Vsek teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6.60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inerat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno.

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši ameriškega pat. srebrnega blaga

na Dunaji II., Rembrandtstr. 19.

Pošilja se v provicijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno

znamko (zdrava kovina.)

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dikan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Novo tržaško pogrebno podjetje

L. Mozetič

vodja: L. Montanelli

Via Torrente (Ponte della Fabbra)

Izbor bisernih in porcelanastih in nagrobnih vencev, trakov, črk, spominov itd.

Martin Marc

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svojo gostilno

„All'antica lavandaia“

ulica Industria št. 39.

pri Sv. Jakobu;

toči izvrstno istrsko in dalmatinsko črno, vipavsko belo vino ter Koslerjevo pivo.

Izvrstna kuhinja, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

S poskušnjo se še le prepriča, da se toči v gostilni

Karla Sosič

v Trstu, ulica Romagna št. 20

prve vrste vipavsko belo vino po 44 nč., istrsko črno pa po 40 nč. — Kuhinja gorka in mrzla vedno gotova.

Gostilna je odprta do polnoči.

Svojim rojakom se toplo priporoča za obilen obisk.

Svojo zahvalo

izrekava prav toplo vsem nam naklonjenim poznanim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa velespoštovanemu ženstvu, katero s tako odločnostjo po vseh prodajalnicah naše testenine zahteva.

Z vsem spoštovanjem

Žnidaršič & Valenčič

II. Bistrica v oktobru 1900.

Zakaj se še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenim okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, katere okus slajša in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj okusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začeti in polagamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne.

Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove, je ta najboljše nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, kridelujoča in krepčujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, posebno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da. Skozi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih izvornih zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno - dijetetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih blevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljšanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah. Cena 1/2 škatljica kron 1.40. 1/2 škatljice 70 stot. Pristen je le se zraven stojičjo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje belgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvo.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%, Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto - corrent po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potomo polnočnik na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.

Poštno-hran. račun št. 837.315.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Sloveči profesorji zdravstva in zdravniki priporočajo

Želodčno

tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani

dvornega založnika

Nj. Svetosti papeža

kot želoček krepčujoče in

tek vzbujajoče, dalje kot

prebavljeno in telesno

odprtje pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki

trpe na navadnem telesnem zaprtju.

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po 12 in več stekleničic.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst: rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkvalitetnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrehanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto 3 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menite na banko, Borzna naročila.